

Od dawna wiadomo, że użytkownicy Atari 800 XL i Commodore 64 nie patnią do siebie zbyt miłą miłością i usiłują za wszelką cenę rozstrzygnąć znany dylemat: który z tych dwóch komputerów jest lepszy. Problem ten wcale nie jest łatwy do rozstrzygnięcia, jako, że suche przedstawienie danych technicznych nic nie da początkującym, natomiast upodobania są sprawą gustu. Ponieważ temat wydaje mi się dość istotny zapraszam wszystkich do dyskusji a poniżej przedstawiam swój pogląd na sprawę.

C-64 i Atari 800 XL są konstrukcjami przestarzałymi, ośmiobitowymi. Co utrzymuje je przy życiu? Tylko cena, bardzo duża liczba programów i tłum fanatyków. Z powodu niskiej ceny komputery te są konkurencją dla innych, większych i nowoczesnych, ale i droższych.

PROCESOR

Atari wyposażone jest w procesor 6502C i pracuje z zegarem o częstotliwości 1 MHz. Starsze wersje C-64 oparto na procesorze 6510, nowsze zaś na 8510. Obie wersje C-64 są oczywiście całkowicie zgodne ze sobą. Commodore 64 jest taktowane zegarem o częstotliwości 1 MHz.

PAMIĘĆ

BASIC i system operacyjny Atari mieszczą się w 24 KB pamięci ROM; Atari wyposażono w 64 KB pamięci RAM. Commodore 64 ma również 64 KB pamięci RAM, natomiast system operacyjny i interpreter BASIC — 20 KB (24 KB z generatorem znaków).

PORTY

Oba komputery są wyposażone w szereg gniazd umożliwiających podłączenie urządzeń zewnętrznych. Są to: gniazdo TV, gniazdo monitora (Audio-Video), port magnetofonu, stacji dysków, drukarki, porty joysticków i gniazda rozszerzające. C-64 jest wyposażony dodatkowo w port użytkownika zawierający nieco okrojony wersję standardu RS-232 (m.in. napięcia są na poziomie TTL).

Do Atari można, oprócz wymienionych wyżej urządzeń, podłączyć także myszkę, tabliczkę graficzną i modem, do C-64 zaś pióro świetlne oraz myszkę i modem. Oba komputery są w stanie obsługiwać również tzw. „wioselka” (kontroler potencjometryczny).

GRAFIKA I DŹWIĘK

Rozdzielczość w trybie graficznych Atari 800 XL wynosi 320*192 a Commodore 64 — 320*200 punktów. C-64 może wyświetlić na ekranie 25 wierszy po 40 znaków, a Atari — 24 takie wiersze. Jeśli chodzi o kolory, to C-64 wypada skromniutko — jest on w stanie generować maksymalnie 16 kolorów, Atari zaś aż 256.

C-64 kontra ATARI 800XL

Układ dźwiękowy C-64 jest 3-kanalowy; każdy kanał ma skalę 9. oktaw. Atari dysponuje 4 kanałami po 3,5 oktawy. Dla obu komputerów istnieje specjalizowany syntezer mowy — SAM — w wersjach polskiej, niemieckiej i angielskiej.

W Commodore 64 programowanie zarówno grafiki, jak i muzyki jest bardzo skomplikowane i żmudne ze względu na brak odpowiednich poleceń w BASIC. Można temu zaradzić korzystając z odpowiednich programów. Należą do nich: GEOPAINT, ART STUDIO, KOALA PAINTER, edytor muzyczny VOICETRACKER 4.0 i wiele innych.

PAMIĘCI ZEWNĘTRZNE

Oba komputery mogą korzystać z pamięci masowych w postaci magnetofonu i/lub stacji dysków. Niestety żadne z tych rozwiązań nie jest pozbawione wad. Współpraca C-64 z magnetofonem jest nieco nużąca ze względu na długi czas wczytywania programów, obsługa jest za to bardzo prosta. Istniejące oprogramowanie (myślę tu o TURBO) jest w stanie przyspieszyć transmisję w sposób programowy nawet dziesięciokrotnie.

W przypadku Atari sprawa się komplikuje. Długie wczytywanie programów w standardowym systemie jest tak samo nużące i irytujące jak w C-64. Tutaj jednak, aby przyspieszyć proces wczytywania, konieczna jest także przeróbka magnetofonu. Może jej dokonać tylko fachowiec. Problem pojawia się także przy wyborze odpowiedniego systemu; istnieje bowiem ich kilka, ale niestety niekompatybilnych ze sobą. Użytkownik C-64 nie ma takich problemów; choć systemów TURBO jest kilka, to jednak w olbrzymiej większości są one ze sobą zgodne, co zapewnia niemal nieograniczony dostęp do oprogramowania.

Najkorzystniejszym wyjściem jest, pomimo dość wysokiej ceny, zakup stacji dysków. Jest to urządzenie niezwykle użyteczne, pozwalające wczytywać nawet bardzo długie i skomplikowane programy, w o wiele krótszym czasie niż z magnetofonu. Najbardziej

znane stacje dysków Commodore i Atari pracują w oparciu o dyskietki średnicy 5.25". Pojemność dyskietki zapisanej przez stację Commodore 1541 wynosi 170 KB (1571 formatuje dyskietki na 340 KB!), a Atari 1050 — 127 KB. Stacje te są, w porównaniu z innymi, dość powolne, opracowano więc szereg metod sprzętowych i programowych do przyspieszenia ich pracy. W celu przyspieszenia pracy stacji 1541 można wykorzystać takie programy jak typu HYPRA LOAD TURBO DISK, TURBO COU, SUPER DOS. W takie opcje są również wyposażone specjalne moduły takie jak FINAL II, III, ACTION REPLAY i podobne. Do tych samych celów służą przeznaczone dla 1050 programy US DOUBLER, TOP DRIVE 1050, HAPRY 1050 czy też polski, uniwersalny TOMS TURBO.

Nie ma problemów także z kopiowaniem programów dyskowych. Istnieje, zarówno na Atari jak i na C-64, dość duża liczba programów kopiujących, służących do kopiowania pojedynczych plików, bądź całych dyskietek.

JĘZYKI PROGRAMOWANIA

Możliwości i szybkość C-64 oraz Atari 800 XL można zwiększyć poprzez zastosowanie interpreterów i kompilatorów. Najbardziej znane na Atari to: LOGO, TURBO BASIC XL, FORTH, PASCAL. C i oczywiście ACTION!, który jest przeznaczony wyłącznie na Atari, bardzo nowoczesny i jest jednym z najszybszych. Z kolei na C-64 dostępne są: SIMON'S BASIC, FORTH, LOGO, PASCAL, PILOT, C i znakomity WARSAW BASIC o bardzo dużych możliwościach ukierunkowanych na programowanie strukturalne. Warto wspomnieć, że samych dialektów języka BASIC jest kilkanaście.

OPROGRAMOWANIE

Chyba każdy znajdzie coś dla siebie w bogatym oprogramowaniu omawianych komputerów. Oferta jest naprawdę przebogata: gry wszelkiego typu (symulacyjne, strategiczne, logiczne, bij-zabij itp.), bazy danych, arkusze kalkulacyjne, edytory tekstu, edytory muzyczne i graficzne, programy edukacyjne.

Na koniec ważna uwaga: „Atarynki”, pomimo najszczerzejszych chęci ich użytkowników, dogorywają. Konkurencja C-64 okazała się zbyt wielką — nawiasem mówiąc, jest to obecnie jedyny, produkowany komputer ośmiobitowy.

ŁUKASZ ADAMCZYK

OD REDAKCJI:

Artykuł Łukasza siłą rzeczy nie wyczerpał tematu; nie było na to po prostu miejsca. Tych, którzy chcieliby zabrać głos w tej dyskusji prosimy o listy, przy czym — uwaga — interesują nas Wasze opinie na temat PUNKTÓW WIDZENIA a nie „niezbite dowody wyższości” jednego komputera nad drugim.